

Ako sa žilo kedysi

Moja babka začala svoje rozprávanie takto:

„Voľakedy sa na dedine nežilo vôbec tak ako dnes. Aj tá naša dedinka nevyzerala vôbec tak, ako ju vidíš teraz ty, synak. Žilo sa jednoducho, chudobne. Žiadne moderné stavby, autá, stroje ...

Dedinka to bola malá, obkolesená lesmi dokola. Môžem povedať, že som žila priamo v prírode. Jednoduché drevené domčeky, pokryté slamenými strechami. Museli sme si všetko živobytie vyrobiť sami. Chovali sme kurence, kravky, kozy, prasiatka. Mali sme mlieko, vajíčka, mäsko, synček môj. Keďže sme to chovali, museli sme zvieratkám zabezpečiť obživu. Na poli sme pestovali obilie, kosili trávu, zemiaky, zeleninu. Ovocie sme mali tiež svoje. V záhradách rástli jablone, hrušky, čerešne a iné druhy ovocia. Chlieb sme tiež nenakupovali v obchode ako dnes. Piekli sme si ho obyčajne v piatok a to toľko, aby vydržal na celý týždeň. Pečenie chleba to ti bola veľká udalosť. Skoro ráno gazdiná zaprávala cesto, ktoré muselo vykysnúť a potom z neho váľala chleby, ktoré v peci – pekárniku upiekla. Bol dobrý, chrumkavý, nedrobil sa ako dnes. Ktovie čím to bolo. Možno aj tým, že do cesta sme dávali zemiaky. My ženy, sme sa starali o domácnosť, o deti. Naši chlapi pracovali na poli, chodili do hory drevo zväzovať na zimu. Boli však aj takí, ktorí mali svoje dielne – kováčsku vyhňu, stolársku alebo aj hrnčiarsku dielňu. Do mesta sme chodili raz za mesiac na jarmok, kde sme si kupovali cukor, látky na šaty, periny a podobne. Iste ťa bude zaujímať, vnúčik môj, ako sme tam išli. No isteže nie na aute, autobuse ale peši, alebo na voze. Tí bohatší, ktorí mali kone, tak na konskom povoze a tí chudobnejší na voze ťahanom kravkami.

Možno sa ti bude zdať, že sa nám žilo ťažko. Ja hovorím, že aj keď bolo ťažko, ale boli sme zdravší, neboli sme takí uponáhľaní, večer sme vždy spolu posedeli, porozprávali sa, zaspievali, zabavili. Cez sviatky sa robili len nevyhnutné práce okolo statku a rodina oddychovala. Dnes nikto na nikoho nemá čas, každý sa niekde ponáhľa a tak ľudia sú chorí, nervózni.“

Keď to babka dopovedala, pozrela na mňa svojimi šibalskými očami a dodala:

„Ja viem, ty si už naučený na moderný život, že chlapček môj?“

Ja som len prikývol.

Martin Glova, IX. B
ZŠ KYSÁK